

ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА В ОБЛАСТ БУРГАС ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

Доходи на домакинствата

През 2019 г. годишният общ доход средно на лице от домакинство е 5 952 лв. и нараства с 15.1% спрямо 2018 година. За последните 5 години общият доход средно на лице от домакинство нараства с 39.2% (табл. 1.).

1. Общ доход и други средства на лице от домакинство по източници в област Бургас¹

Източници на доходи	2015		2016		2017		2018		2019	
	лв.	%	лв.	%	лв.	%	лв.	%	лв.	%
Общ доход	4275	100.0	4592	100.0	(5037)	(100.0)	(5169)	(100.0)	(5952)	(100.0)
Брутен общ доход	4185	97.9	4485	97.7	(4923)	(97.7)	(5018)	(97.1)	(5587)	(93.9)
Работна заплата	2206	51.6	2266	49.4	(2930)	(58.2)	(3051)	(59.0)	(3164)	(53.2)
Извън работната заплата	130	3.0	149	3.2	(95)	(1.9)	(21)	(0.4)	(7)	(0.1)
От самостоятелна заетост	125	2.9	216	4.7	(202)	(4.0)	(247)	(4.8)	(199)	(3.3)
От собственост	2	0.0	96	2.1	(117)	(2.3)	(16)	(0.3)	(54)	(0.9)
Пенсии	1650	38.6	1637	35.7	(1368)	(27.2)	(1468)	(28.4)	(1826)	(30.7)
Обезщетения за безработни	-	-	-	-	(13)	(0.3)	(8)	(0.2)	-	-
Семейни добавки за деца	28	0.6	39	0.8	(36)	(0.7)	(109)	(2.1)	(93)	(1.6)
Други обезщетения и помощи	45	1.1	77	1.7	(111)	(2.2)	(71)	(1.4)	(233)	(3.9)
Регулярни трансфери от други домакинства	0	0.0	5	0.1	(52)	(1.0)	(28)	(0.5)	(10)	(0.2)
Приходи от продажби	2	0.0	28	0.6	(4)	(0.1)	(1)	(0.0)	(85)	(1.4)
Други приходи	89	2.1	79	1.7	(110)	(2.2)	(151)	(2.9)	(280)	(4.7)
Изтеглени спестявания	181	x	274	x	(203)	x	(217)	x	(198)	x
Заеми и кредити	3	x	113	x	(185)	x	(18)	x	(23)	x
Общо	4459	x	4979	x	(5425)	x	(5405)	x	(6173)	x

През периода 2015 - 2019 г. са регистрирани следните по-важни изменения по отношение на източниците на общия доход средно на лице от домакинство:

- Доходът от работна заплата се увеличава с 3.7% спрямо 2018 г., а нарастването му в сравнение с 2015 г. е с 43.4%;
- Доходите от пенсии се увеличават с 24.4% спрямо 2018 г., а в сравнение с 2015 година - с 10.7%;
- Приходите от изтеглени спестявания намаляват с 8.8% спрямо 2018 г. и нарастват с 9.4% в сравнение с 2015 година.

¹От 2017 г. в съответствие с правилата за надеждност на данните от извадкови изследвания, данните по области се публикуват със следните съкращения и символи:

() - получените стойности са -с по-малка стохастична точност - оценка между 10.1 и 15.0 % грешка.

Доходът от работна заплата през 2019 г. е 3 164 лв. средно на лице от домакинство. Относителният дял на работната заплата в общия доход е 53.2%, който е с 5.8 процентни пункта по-малко в сравнение с 2018 г. и с 1.6 процентни пункта повече спрямо 2015 година.

През 2019 г. доходите от социални трансфери (пенсии, семейни добавки за деца, социални помощи, стипендии и обезщетения при безработица) са 2 152 лв. средно на лице от домакинство и се увеличават спрямо 2015 г. с 24.9%, а относителният им дял в общия доход намалява с 4.1 процентни пункта.

В тази позиция от доходите на домакинствата доминират пенсиите. През 2015 г. доходът от пенсии е 1 650 лв. и се увеличава през годините до 1 826 лв. средно на лице през 2019 година. Относителният дял на доходите от пенсии през 2019 г. е 30.7% от общия доход на домакинствата, което е с 2.3 процентни пункта повече спрямо 2018 г. и с 7.9 процентни пункта по-малко спрямо 2015 година.

Доходите на домакинствата от самостоятелна заетост в номинално изражение показват колебания през годините. През 2019 г. доходът от самостоятелна заетост средно на лице от домакинство е 199 лв., а относителният му дял в общия доход на домакинствата намалява с 1.5 процентни пункта в сравнение с 2018 г., а спрямо 2015 г. се увеличава с 0.4 процентни пункта.

Променлива тенденция се наблюдава и при дохода от трудова дейност извън работната заплата - спад в номинално изражение от 2018 година. През 2019 г. доходът от трудова дейност извън работната заплата средно на лице от домакинство е 7 лева. Относителният дял на този доход намалява спрямо 2018 г. с 0.3 процентни пункта.

Разходи на домакинствата

През 2019 г. домакинствата са изразходвали 5 694 лв. средно на лице, което е с 16.1% повече в сравнение с 2018 година. За периода 2015 - 2019 г. разходите на домакинствата се увеличават със 38.1%.

2. Общ разход и други средства средно на лице от домакинство в област Бургас

Източници на доходи	2015		2016		2017		2018		2019	
	лв.	%	лв.	%	лв.	%	лв.	%	лв.	%
Общ разход	4123	100	4562	100	(4616)	(100.0)	4903	100	(5694)	(100.0)
Потребителски общ разход	3544	85.9	3706	81.2	(3788)	(82.1)	4100	83.6	(4747)	(83.4)
Храна и безалкохолни напитки	1276	30.9	1289	28.3	(1415)	(30.7)	1496	30.5	(1611)	(28.3)
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	228	5.5	217	4.8	(199)	(4.3)	209	4.3	(210)	(3.7)
Облекло и обувки	183	4.4	177	3.9	(197)	(4.3)	258	5.3	(240)	(4.2)
Жилища, вода, електроенергия и горива	564	13.7	604	13.2	(699)	(15.1)	642	13.1	(680)	(11.9)
Жилищно обзавеждане и поддържане на дома	157	3.8	223	4.9	(192)	(4.2)	194	4.0	(242)	(4.3)
Здравеопазване	271	6.6	363	8	(275)	(6.0)	284	5.8	(631)	(11.1)
Транспорт	294	7.1	290	6.4	(266)	(5.8)	361	7.4	(379)	(6.7)
Съобщения	185	4.5	189	4.1	(194)	(4.2)	239	4.9	(261)	(4.6)
Свободно време, културен отдих и образование	189	4.6	161	3.5	(144)	(3.1)	150	3.1	(230)	(4.0)
Разнообразни стоки и услуги	198	4.8	193	4.2	(209)	(4.5)	267	5.5	(262)	(4.6)
Данъци	194	4.7	191	4.2	(257)	(5.6)	292	6.0	(301)	(5.3)
Социални осигуровки	178	4.3	231	5.1	(330)	(7.1)	338	6.9	(356)	(6.3)
Регулярни трансфери към други домакинства	60	1.5	82	1.8	(60)	(1.3)	42.0	0.9	(59)	(1.0)
Други разходи	147	3.6	352	7.7	(181)	(3.9)	130	2.7	(232)	(4.1)
<i>Влог</i>	<i>8</i>	<i>x</i>	<i>347</i>	<i>x</i>	<i>(288)</i>	<i>x</i>	<i>217</i>	<i>x</i>	<i>(152)</i>	<i>x</i>
<i>Изплатен дълг и даден заем</i>	<i>32</i>	<i>x</i>	<i>65</i>	<i>x</i>	<i>(84)</i>	<i>x</i>	<i>54</i>	<i>x</i>	<i>(68)</i>	<i>x</i>
Общо	4162	x	4973	x	(4989)	x	5174	x	(5914)	x

През 2019 г. Относителният дял на потребителския разход от общите разходи средно на едно лице от домакинството намалява с 2.5 процентни пункта спрямо 2015 година. За храна са изразходвани 1 611 лв. средно на лице от домакинството. Относителният дял на разходите за храна от общия разход е 28.3% през 2019 г. и намалява с 2.2 процентни пункта в сравнение с 2018 г. и с 2.6 процентни пункта спрямо 2015 година.

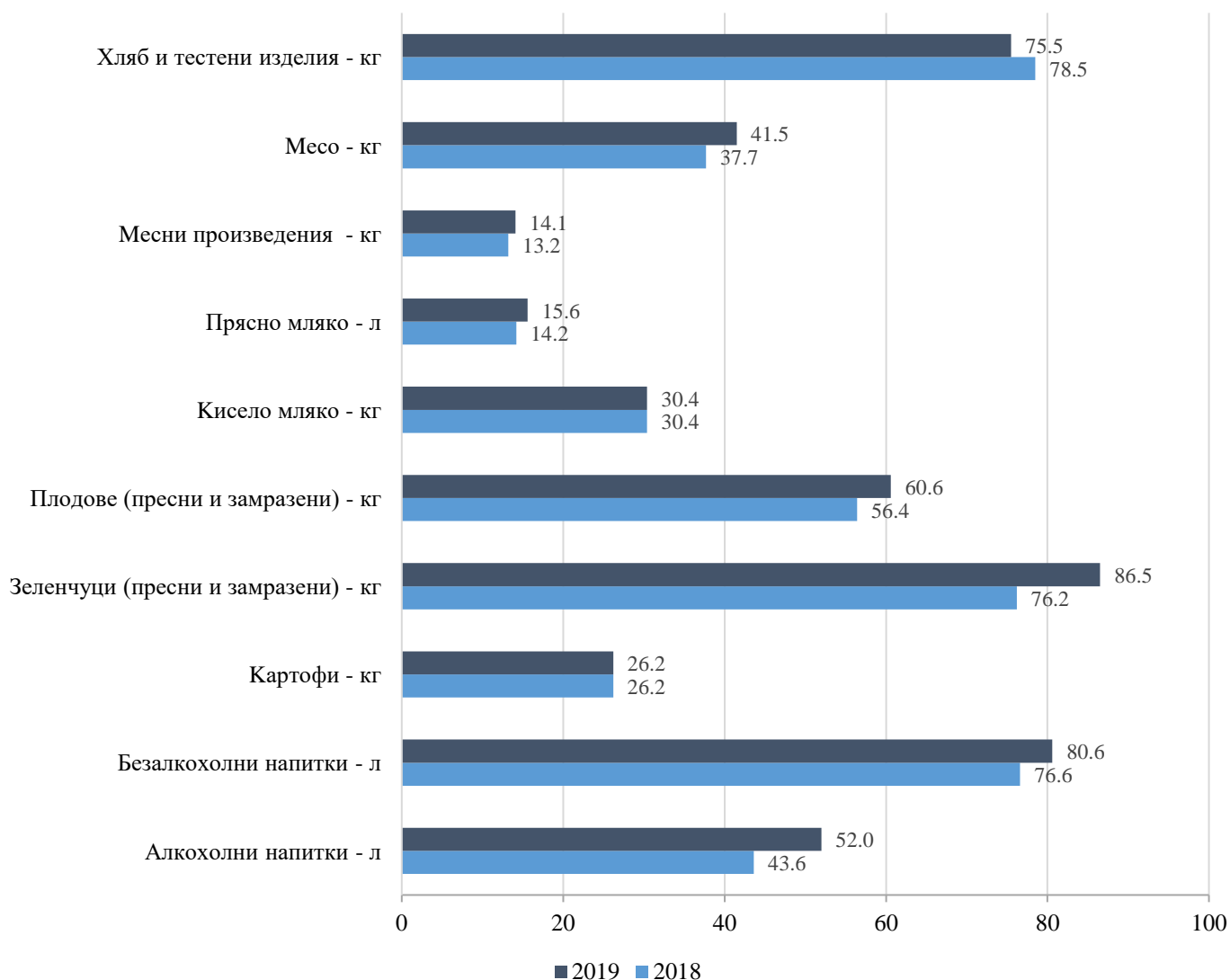
През 2019 г. разходите, свързани с жилището (вода, електроенергия, горива, жилищно обзавеждане и поддържане на дома), са 922 лв. средно на лице от домакинство, което е с 10.3% повече спрямо 2018 година. В сравнение с 2015 г. тези разходи са се увеличили с 27.9%, което се дължи предимно на разходите за електроенергия и горива. Увеличение на годишна база има при разходите за данъци - с 3.1%, докато при разходите за облекло и обувки е регистриран спад - със 7.0%.

Потребление на домакинствата

През 2019 г. настъпват промени в потреблението на домакинствата в област Бургас спрямо 2018 г. - средно на лице намалява консумацията на хляб и тестени изделия с 3.0 кг и на риба и рибни продукти с 0.1 килограма. Увеличение се отчита в потреблението на яйца от 141.0 на 152 бр., зеленчуци от 76.2 на 86.5 кг, плодове от 56.4 на 60.6 кг, месо от 37.7 на 41.5 кг, сирене от 11.6 на 12.2 кг, зрял фасул от 4.3 на 4.7 кг, прясно мляко от 14.2 на 15.6 л и захар от 8.2 на 8.8 килограма. Без промяна остава потреблението на кисело мляко и картофи.

На годишна база се увеличава потреблението средно на лице от домакинство на алкохолни напитки (от 43.6 на 52.0 л), докато при цигарите е регистриран спад (от 559 на 511 броя).

Фиг.1. Потребление на основни хранително продукти и напитки средно на лице от домакинство в област Бургас през 2018 и 2019 година

Методологични бележки

Данните са получени от **тримесечното** наблюдение на домакинските бюджети. Наблюдението е репрезентативно, като се използва случайна извадка от домакинства.

Обикновено домакинство образуват две или повече лица, които живеят в едно жилище или в част от жилище, хранят се заедно и имат общ бюджет, независимо от това дали имат роднински връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее самостоятелно, храни се отделно и има свой отделен бюджет.

Колективните домакинства не са обект на изучаване на домакинските бюджети.

Основните показатели за доходите, разходите и потреблението се оценяват **тримесечно** и **годишно** и се представят под формата на средни величини и относителни дялове.

Доходите на домакинствата в пари и натура включват доходите на всички членове на домакинството от: работна заплата, пенсии, самостоятелна заетост, обезщетения за безработни, социални помощи и други. Включват се и други доходи, общи за домакинството, като регулярните или еднократните трансфери от други домакинства и продажбите на имущество.

Разходите на домакинствата включват разходите за храна, напитки, тютюневи изделия, жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане), транспорт, съобщения, здравеопазване, данъци, социални осигуровки и други.

Потребителският разход включва разходите на домакинствата за стоки и услуги съгласно международната Класификация на индивидуалното потребление по цели (COICOP).

Потреблението средно на лице от домакинство представлява количествата консумирани хранителни продукти и напитки при домашни условия и не включва консумацията в заведения за обществено хранене.

Повече информация и данни за наблюдението на домакинските бюджети са достъпни в Информационна система „Инфостат“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=3) и на сайта на НСИ, раздел „Доходи, разходи и потребление на домакинствата“ (<http://www.nsi.bg/node/3168/>).